

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED

ANTON TOČÍK LEGENDA SLOVENSKEJ ARCHEOLÓGIE

Jozef Bátora – Rudolf Kujovský – Matej Ruttkay – Jozef Vladár
(editori)

Publikácia vznikla ako dopadový ukazovateľ udržateľnosti projektu Centrum výskumu najstarších dejín stredného Poudunajska (ITMS: 26220120059) financovaného zo Štrukturálnych fondov Európskej únie a s podporou operačného programu Výskum a vývoj.

S finančnou podporou Agentúry na podporu výskumu a vývoja (evidenčné číslo projektu APVV-16-0441) a Vedeckej grantovej agentúry Ministerstva školstva SR a Slovenskej akadémie vied (projekt VEGA 2/0091/16).

Jozef Bátora – Rudolf Kujovský – Matej Ruttkay – Jozef Vladár
(editori)

ANTON TOČÍK – LEGENDA SLOVENSKEJ ARCHEOLÓGIE

Nitra 2018

ARCHAEOLOGICA SLOVACA MONOGRAPHIAE
Communicationes
Tomus XX

Hlavný redaktor: doc. PhDr. Matej Ruttkay, CSc.

Recenzenti: PhDr. Peter Bednár, CSc.; PhDr. Jozef Labuda, CSc.

Zostavovateľ a výkonný redaktor: PhDr. Rudolf Kujovský, CSc.

Počítačová sadzba: Mária Kunová

Preklady do nemeckého jazyka: PhDr. Ľubomír Novotný, PhD.; a autori príspevkov

Preklady do anglického jazyka: Mgr. Martin Bača, PhD.; Mgr. Viera Tejbusová; a autori príspevkov

Tlač: VEDA, Vydavateľstvo SAV, Bratislava

Rozširuje: Archeologický ústav SAV
Akademická 2, 949 21 Nitra
tel.: +421/37/6943 209
fax: +421/37/733 56 18
e-mail: nraukniz@savba.sk

Nepredajné

Za znenie, obsah príspevkov, ako i za kvalitu obrazových príloh zodpovedajú autori.

Neprešlo jazykovou úpravou.

Na prednej strane obálky: Unikátna rituálna nádoba – pseudokernos z opevneného sídliska maďarovskej kultúry. Šurany, časť Nitriansky Hrádok, okr. Nové Zámky.

Na zadnej strane obálky: Letecký záber na výskum opevneného sídliska v roku 1958. Šurany, časť Nitriansky Hrádok, okr. Nové Zámky (Foto: K. Blaško, archív AÚ SAV Nitra).

Vydal

© Archeologický ústav SAV, Nitra 2018

ISBN 978-80-8196-015-4

doc. PhDr. Anton Točík, DrSc.

28.1.1918 – 15.6.1994

Riaditeľ Archeologického ústavu SAV v rokoch 1953-1970

OBSAH

MATEJ RUTTKAY K pocte Antona Točíka.....	9
JOZEF VLADÁR Storočnica archeológa Antona Točíka	11
Centenary of archaeologist Anton Točík	15
† WERNER COBLENZ Anton Točík 1918–1994	19
MÁRIA LAMIOVÁ-SCHMIEDLOVÁ Anton Točík – Spomienky	21
Anton Točík – Reflections.....	26
JOZEF BÁTORA Anton Točík a výskum opevnených sídlisk zo staršej doby bronzovej na Slovensku	27
Anton Točík and the research of the early bronze age fortified settlements in Slovakia	35
ZOJA BENKOVSKY-PIVOVAROVÁ Zun gegenwärtigen Forschungsstand über die Kultur mit litzeneramik im nordwestlichen Karpatenbecken	37
K súčasnému stavu bádania o kultúre s „Litzen“ keramikou v severozápadnej časti Karpatskej kotliny	48
ISTVÁN FODOR Die altungarische Silberschale von Zemplín	51
VÁCLAV FURMÁNEK Prežívanie tradícií bronzovej industrie kosziderského horizontu do bronziarstva pilinskej kultúry (Prínos Antona Točíka pre poznanie histórie doby bronzovej v Karpatskej kotline).....	57
The persistence of Koszider Horizon bronze tradition into the bronze metallurgy of Piliny culture (The contribution of Anton Točík regarding the history of the Bronze Age in the Carpathian Basin).....	67
MILAN HANULIAK – JÁN JAHN Analýza petrografického materiálu z veľkomoravského opevnenia v Mužli-Čenkove (okres Nové Zámky)	69
The petrographic analysis of stones from Great Moravian fortification in Mužla-Čenkov (district Nové Zámky).....	75
IVAN CHEBEN – PETRA CHEBENOVÁ – MICHAL CHEBEN Osídlenie z doby popolnicových polí v Čiernych Kľačanoch	77
Urnfild period settlement from Čierne Kľačany	91
VLADIMÍR MITÁŠ K výskytu a symbolike fosílií v dobe bronzovej (S dôrazom na nálezy žraločích zubov).....	93
On the occurrence and symbolism of fossils in the Bronze Age (With an emphasis on shark teeth findings)	103
GABRIEL NEVIZÁNSKY – PÉTER PROHÁSZKA The article deals with the excavation of the earl Igó Chorinsky in Horné Semerovce/Felsőszemeréd in the year 1880 ..	105
Výskum Iga Chorinského v Horných Semerovciach roku 1880	117
MÁRIA NOVOTNÁ – MARIÁN SOJÁK Besonderheiten des Gräberfeldes aus der frühen Bronzezeit im Kataster von Spišské Podhradie (Zips)	119
Osobitosti pohrebiska zo staršej doby bronzovej v katastri Spišského Podhradia (Spiš)	129
ALEXANDER T. RUTTKAY Stredoveké chotárnice (metácie) ako prameň pre výskum štruktúry osídlenia a prírodného prostredia na území Slovenska (Anton Točík a archeológia stredoveku)	131
Medieval land administration as a source for the research of settlement structure and environment in the Slovakian area (Anton Točík and medieval archaeology).....	143
MATEJ RUTTKAY Hrobové nálezy z Nitry – Svätoplukovho námestia	145
Burial Finds from Nitra – Svätoplukovo námestie	159

STANISLAV STUHLÍK	
Nové typy zlatých vlasových ozdob z Moravy	161
New types of golden hair ornaments from Moravia	168
PETER ŠALKOVSKÝ	
Včasnohistorickí Góti – na cestách od kmeňov k štátom, od etník k národom	169
The protohistoric Goths – from tribes to states, from ethnic groups to nations	178
JOZEF VLADÁR – JÚLIUS JAKAB	
Nutritívny kanibalizmus v opevnenom sídlisku maďarovskej kultúry v Šuranoch-Nitrianskom Hrádku	179
Nutritional cannibalism at the fortified settlement of Maďarovce culture in Šurany-Nitriansky Hrádok	191
EGON WIEDERMANN	
Historické produkčné areály v Severných Karpatoch	193
Historic mining areas in northern Carpathians	198
JOZEF ZÁBOJNÍK	
Hroby so spolupochovanými psami na pohrebiskách severnej periférie Avarského kaganátu	201
Graves with buried dogs from the cemeteries at the northern periphery of Avar Khaganate	211
BARBARA ZAJACOVÁ	
Kostrové hroby z mladšej doby bronzovej na pohrebisku lužickej kultúry v Mikušovciach	212
Skeleton tombs of the Bronze Age on the burial ground of the Lužice cultur in Mikušovce	220